

طبیعت گردی پایدار گامی موثر در جهت توسعه پایدار گردشگری^[۱]

لیلا مختاری*

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

L_Mokhtari@ymail.com

چکیده

افزایش تقاضا برای تعامل با محیط های طبیعی برای فرار از زندگی ماشینی، جهت آرامش روانی و جسمی از سویی و توسعه گردشگری بین المللی و عمومیت یافتن آن از سویی دیگر، دیدگاه جامعه درباره محیط و ارتباط آن با گردشگری را دچار تحول کرده است؛ به طوریکه امروزه جامعه جهانی مسائل زیست محیطی را با دقت بیشتری پیگیری می کند و رایج شدن مفاهیمی چون طبیعت گردی و گردشگری پایدار ناشی از حساسیت های مورد اشاره و افزایش آگاهی گردشگران درباره ارزشمندی محیط و ضرورت حفاظت از آن به منظور توسعه این صنعت است. توسعه پایدار فرآیندی است که طی آن مردم یک کشور نیازهای خود را بر می آورند و زندگی خود را ارتقا می بخشند، بدون اینکه از منابعی که به نسل های آینده تعلق دارد، مصرف کنند و سرمایه های آتی را برای تامین خواسته های آتی به هدر دهند. مطالعات نشان داده اند که با توجه به سه اصل توسعه پایدار، یعنی توسعه اقتصادی، توسعه اجتماعی و زیست محیطی، بین گردشگری و توسعه پایدار کشورها رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. از میان انواع گردشگری، طبیعت گردی از سایر انواع، با توسعه پایدار سازگاری بیشتری دارد. طبیعت گردی پایدار گردشگری ای است که از نظر بوم شناختی پایدار باشد، یعنی به نیازهای فعلی گردشگران پاسخ دهد و به حفظ فرصت های گردشگری برای آینده بپردازد و به جای صدمه زدن به بوم، در جهت پایداری آن تلاش ورزد. در مقاله حاضر، با هدف شناخت مقدماتی از گردشگری و طبیعت گردی و رابطه آنها با توسعه پایدار و برخی موضوعات مهم مرتبط آنها، بیان مختصری از تعاریف و اهمیت نقش گردشگری در توسعه پایدار مطرح می گردد. در پایان مقاله نیز، موارد مذکور جمع بندی شده و در قالب نتیجه گیری جهت پیگیری تحقیقات مشابه در آینده ارائه شده است. این پژوهش از نوع کیفی و روش آن توصیفی-تحلیلی است که با بررسی منابع اسنادی و کتابخانه ای انجام شده است.

واژه های کلیدی: گردشگری پایدار، توسعه پایدار گردشگری، طبیعت گردی پایدار.

۱- مقدمه

طبیعت را گاه به عنوان جهانی با تمام رویدادها و گاه آنرا سلسله ای از علتها و معلولها دانسته اند. موثرترین و مهمترین عامل در تغییر طبیعت، انسان است که با فعالیتهای خود برای بهبود وضعیت زندگی خود موجب تغییرات مفید یا زیان بخش و گاه باعث برهم زدن زیست بوم محیط می شود. در طول تکامل اولیه سکونتگاههای انسانی، تعادل بین انسان و طبیعت، توسط خود طبیعت تعیین می گردید. این تعادل مدت زمان بسیار طولانی در طول تاریخ پابرجا بود، تا اینکه از قرن نوزدهم میلادی با پیشرفت